

LO CATALANISTA

DIARI NO POLÍTICH

NÚM. 21

BARCELONA.—DIVENDRES 5 DE NOVEMBRE DE 1880.

PAG 157

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—Llibreria de Teixidó y Parera, carrer del Pi, 6.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre 40

SANTS DEL DIA.—Sant Zacarias y Santa Isabel—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Nostra Senyora de la Esperansa.

CONGRES CATALANISTA

Avuy divendres, á dos quaris de nou del vespre, tindrà lloch en lo teatro del Tívoli la novena sessió del «Congrés Catalanista».

L'ordre del dia serà la següent:

Continuació del segon dels temes continguts en la base segona de la convocatoria, que diu així:

¿Es convenient que l'«Congrés Catalanista» fassi sentir sa veu sobre la unificació de Códichs que's projecta?

En cas de que l'Congrés se resolgui per la afirmativa, discutirà y acordarà lo modo y forma de fer sentir sa veu.

Discussió del tercer dels temes que diu com segueix:

¿Es convenient fixar d'una manera general las tendencias del Renaixement catalanista?

En cas de que l'Congrés se resolgui per la afirmativa, procedirà á discutir y fixar ditas tendencias.

Assumptos pendents.

A la sessió podrà assistirhi'l públich, en lo lloch acostumat.

Las personas convidades ocuparán los palcos que se'ls reservarán, debent presentar á la entrada las tarjetas d'invitació.

Barcelona 5 de Novembre de 1880.—Lo President, V. Almirall.—Lo Secretari, Joan Maluquer Viladot.

AVÍS.

Tots los suscriptors que estan en descubert, deixarán de rebre lo Diari, si no s'apresuran á remetren l'import del trimestre.

També recordem als corresponsals lo cumpliment de sos compromisos.

Espectacles.

TEATRO PRINCIPAL.—8.ª d'^e abono.—Par.—En la qual hi pendrá part l'^e eminent poeta don Joseph Zorrilla.—La xistosa pessa en un acte, El que no está hecho á bragas.—Don Joseph Zorrilla llegirà algunes de sas interessants composicions.—La comedia en un acte titulada, En el cuarto de mi muger.—Lo senyor Zorrilla tornarà á llegar altres de sas composicions y últim, lo divertiment de ball espanyol en lo qual tant se distingueix la senyoreta Fuensanta, La Garbosa Cachí.—Entrada una pesseta.—A las 8.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 14.ª d'^e abono, par.—El Registro de la policía.—A las 8.—Entrada 3 rals; quint pis 2.

Lo dissapte primera representació de la ópera Aida.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, á un quart de nou.—Primera funció de la Societat Offembach.—La sarsuela, Las campanas de Carrion.—Entrada 2 rals.

Demá, Sueños de oro.

TEATRO ROMEA.—Societat Cervantes.—Funció per avuy, la comedia catalana en 3 actes, La pagesa d'Ibiza, y la pessa, Cura de moro.—Entrada á localitats, 3 rals; id. al segon pis 2.—A las 8.

Lo dimars proxim tindrà lloch l'estreno de la comedia en 3 actes de don Frederich Soler (Pitafra), Lo dir de la gent.—Se despatxa en contaduría.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Avuy no hi ha funció.—Demá dissapte tindrà lloch una escullida y variada funció á benefici del públich ab gran reb.

EXPOSICIÓ ZOOLOGICA BARCELONESA, situada en la Plassa de Junqueras.—Estarà oberta al públich tots los días desde las 10 del demà fins las 6 de la tarde. Preus d'^e entrada 2 rals; días de Moda 4.—Abonos de 20 funcions al preu de 20 rals cada un.

SKATING RING en lo teatro del Bon Retiro.—Tots los días de 3 á 5 y de 8 á 11 sessió de patinar.—Entrada 2 rals.

Reclams

DIARI DE LAS SESSIONS

DEL

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA

Ha sortit lo SEGON QUADERN, que conté la sessió segona, celebrada en lo Teatro Espanyol, segons las notas taquigráficas presas per la Corporació del sistema Garriga.

Preu de suscripció: un ral cada quadern, debent pagársen quatre en lo moment de ferse la suscripció.

Als membres del «Congrés» lo 50 per 100 de rebaixa.

Los números sols, un ral per tothom.

Se suscriu en l'^e Administració de Lo CATALANISTA (Pi 6), en la del Diari Catalá, (Fernando, 32, primer), y en las llibreries de Verdaguer (Frente al Liceo), y de Lopez, (Rambla del Mitx).

Los senyors de fora Barcelona podrán suscriure enviar en sellos una pesseta, que es lo preu de quatre quaderns, y 'ls anirán rebent á mida que surtin.

VENÉREO

Dr. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; l'venéreo, en sí, en totes las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Veigis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMÀCIA classa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

HERPES

sarna, escrofulas y demés humors, així interns com externs. No descuidar que l'Rob antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l'^e únic que 'ls cura radicalment, sens que mai donguin senyal d'^e haber existit.—Veigis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmàcia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume primer.

FABRICA

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blanxs 3.

AVÍS

ALS SENYORS
PROPIETARIS.

Baratura en los papers pintats pera decorart habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y iatassortit desde l'^e preu de 2 rals pessa en endavant.—Se reben encárrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

GANGA.—Veigis l' anúnci.

Consultas gratis de las enfermetats venéreas y sifiliticas per un intelligent facultatiu que fa temps ve dedicantse ab gran èxit en la curació dels mencionats mals. De 8 á 9 del vespre en la farmàcia Martínez, successor d' en Tremoleda carrer de Sant Rafel, cantonada á la d' en Robador.

L'AGUILA

Gran basar de robes fetas y à mida.—Acabat lo inmens surtit pera la proxima temporada d'ivern, tant pera las casas de Madrid, Cádis y Sevilla com per aquesta *Gran casa de confecció*, primera en sa classe en Espanya, per los bons generos que s' emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los senyors que s' dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robes fetas lo mes nou, elegant y bonich que s' construeix en lo pays y en l' extranjer.

Plaza Real, 13. — Los preus moderats.

ORTIZ

Conegut y acreditad professor de dansas de saló. Dit professor, ademés d' ensenyar de dansar ensenya també los modals y modo de produhirse en un ball d' etiqueta, lo que solen careixer la majoria dels joves y senyoretas per tenir un modo de dansar vulgar y ab coquetería; donchs Ortiz ab 8 llissons ensenya de dansar pera sortir d' un compromís y ab 16 la finura y modals de la dansa d' etiqueta. (Llissons pera una persona sola y segons convinga tot lo mes tres.) Rambla de las Flors, núm. 20, pis primer, (ésia Rambla de Sant Josep.)

50

TAPINERÍA
LA LUCIA

50

Fábrica de cotillas.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa s' renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespo.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

Secció d' economia domèstica

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Pescaterías.—*Mercat del dematí.*—Poch assortit 'l llus de palangra s' venia á 8 rals la tersa y 'l del bou á pesseta; llagostins á 7 rals; congra á 5; molls y calamarsos á pesseta; pagell y tunyina á 26; surell y llubarros á 22; sardina á 14 y pops á 10.

Mercat de la tarda.—Lo mateix assortiment que 'l dematí y regint poch mes ó menos idèntichs preus.

Secció de Noticias

BARCELONA

Com á qüestió d' actualitat y de capital importancia, lo «Ateneo Lliure de Catalunya» ha nombrat una comissió que s' ocupa del enllás dels ferro-carrils en Barcelona; qual comissió ha acordat posar á discussió pública los quatre extrems següents: Primer. ¿Es convenient per los interessos generals de Barcelona l' enllás de tots sos ferro-carrils? Segon. En cas afirmatiu. ¿Es mes acceptable que hi hagi una sola Estació central per tots los ferro-carrils, ó que cada companyía tinga la seva y aquellas s' uneixin per un ferro-carril de circumvalació? Tercer. ¿De quina manera deu ferse un projecte d' unió que armonisi tots los interessos y no obeheixi als particulars de determinadas companyías ó agrupacions de propietaris? Quart. Fet y aprobat aquest projecte, ¿qui y de quin modo ha de contribuir pecuniariament á sa realisació?

— Lo nostre apreciable corresponsal de Isona, nos demana que rectifiquem alguns conceptes de sa carta publicada en LO CATALANISTA del dia primer d' aquest mes, essent d' advertir que 'ls tals conceptes no habian sigut escrits per corresponsal, sino pel redactor que va reduhir sa carta, al objecte de que tingués cabuda en dit número.

Lo nostre Corresponsal no usaba lo terme *caragirats*, sino que al parlar d' alguns deya que en altres temps habian sigut «infatigables propagandistas de certas y avansadas ideas.

Al parlar dels assumptos referents á l' Ajuntament, no deya que parlés del Ajuntament de Isona; al contrari, feya la expressa salvetat de que son ánimo no era ocuparse d' ell.

Hem cregut de justicia fer aquestas rectificacions, al objecte de deixar las cosas en son verdader lloc.

— Auxilis prestats per los metjes de guardia de la casa de Socorros del districte segon, situada en lo carrer de Ronda de Sant Pere número 175, durant l' úlim mes de Octubre.

Ferits, alguns ab fractura de alguns dels ossos. avulsió de parts fluixas, etc. 23; contusions, algunas ab sospitas de fractura d' ossos, 13; cossos estranys (la major part agullas de fer croxet) implantadas en lo cos, 6; accidents nerviosos, 6; fracturas de ossos, 2; hemorragias, 1; cossos estranys introduïts en las vias naturals, 1; luxasions, 1; mossegadas, 1; Total 54.

Aquests accidents foren produuits 26 casualment; 17 treballant; 6 per atropells; 4 en barallas; 1 per un gos.

Durant aquest mes s' han practicat, la desarticulació d' un dit, reducció d' una fractura, id. d' una luxació, regularisations de feridas, disecció y estracció de trossos d' ossos que quedaban en lo espesor de las parts fluixas.

Ademés d' aquets serveys prestats en la casa, los metjes de guardia han anat á visitar á cinch malalts que per la urgencia del cas necessitaban prompte auxili.

— Ans d' ahir, á las 7 del vespre va tenir lloc en lo Bon Retiro, ab una regular concurrencia, la inauguració de las sessions de Patins, en lo qual no s' hi notaba cap senyora que patinés, habentnhi per ço bastantes entre la concurrencia dels espectadors.

Res de notable tenim que mencionar; en general se patinaba be, lo que prova que s' desperta l' afició á n' aquesta diversió gimnástica y verdaderament higiènica.

— Segons tenim entés, s' ha comensat á aixecar un envà al costat de la górica capella de Sant Jordi de la Audiencia Territorial. Com ab semblant obra no s' logra altra cosa que perjudicar l' aspecte bonich y sever de la magestuosa y artística fatxada, esperém que s' dictarán las órdres oportunes pera deixar correr eixa innovació que no sabém quina utilitat reporta, ni accredita á sos autors de gayre amants del bon gust, ni del embelliment y conservació de las joyas monumentals catalanas.

— Del acreditad periódich *El País* que s' publica en la ciutat de Lleyda traduhim lo següent:

Sens alsar la mà, y fentse carrech lo Comité directiu elegit en Balaguer de l' important missió que li fou confiada, se reunirà lo dia 7 dels corrents en aquesta capital.

Difents y de gran trascendència son los assumptos en que ha de ocuparse, y com dintre de l' organisió donada á la Comissió gestora es lo Comité directiu, l' element impulsador, no hi ha perque dir l' importància y trascendència dels acorts que s' adoptin, acorts que han de posar en moviment l' actitud de la Comissió execadora y dels comités de partit, aixis com crear las comissions auxiliars en las províncies y regions, fora de Catalunya, que s' trobin interesats per la realisació del ferro-carril pera'l Noguera Pallaresa.

Aplaudim l' actitud resolta del Comité directiu, tant en armonia com ab l' espiritu de la reunió de Balaguer, actitud que revela dues coses importants: l' acertada organisió donada als elements que trevallan á favor d' aquesta nova vía internacional y la constància sempre activa y desvetllada d' aquests elements, á favor de l' idea que ls anima.

Encara no han transcorregut vuyt días desde que reberen la representació que se ls confià y ja entran en l'exercici de sus funcions movent lo conjunt de representacions, y fent que cada una en sa esfera, s' mogui y contribuixi al desentrollament de la gran obra.

No podém concretar encara tots los punts que seran objecte de 'ls trevalls del Comité directiu, pero si sabém que s' te'l propòsit de portar á la pràctica tots y cada un dels acorts presos á Balaguer, totas las nobles aspiracions allí reveladas y otras de l' iniciativa propria dels individuos congregats pera'l dia 7 en nostra capital.

— Lo senyor don Víctor Balaguer sortirà novament cap á Vilanova y Geltrú lo dissapte ó diumenje próxim, en qual punt hi estarà uns quinze ó vint días aposentat en la casa del senyor marqués de Samá y ocupantse exclusivament de trevalls literaris.

Avans de regressar á Madrid tornará á Barcelona, passant després per Sabadell, Tarrasa y Lleyda.

— A conseqüència del fet ocorregut entre uns estudiants y un catedràtic, del qual ja habem dat compie als nostres lectors, sembla que s' ha reunit en la Universitat literaria lo Consell de disciplina, habent dictat, segons se diu, la pèrdua del curs contra un estudiant y una reprensió severa per lo degà á tota la classe.

—Definitivament lo dilluns pròxim se donarà l'última funció de la temporada en lo Circo Eqüestre dels senyors Alegría y Chiessi.

—Los alumnos del primer curs de medicina han regalat á son catedràtic lo doctor don Carlos de Sinolis, las insignias de Comendador de Isabel la Católica ab que ha sigut agraciat fa poch temps pe'l govern.

—Ha practicat una visita d' inspecció á las obras del ferrocarril de Valls á Vilanova y Barcelona, lo enginyer del govern Sr. Ricort.

—Avuy se verificará en lo teatro Principal una funció extraordinaria, en la que lo reputat poeta don Joseph Zorrilla, llegirà segons digué, algunas de sas mes inspiradas poesias.

Es casi segur que per donar una mostra d' apreci al senyor Zorrilla, aixis com per sentirlo llegar tan magistralment com sab, lo teatro Principal se veurá aquesta nit molt concorregut de admiradors seus.

A propòsit d' aquest teatro, durant la funció d' avans d'ahir s' asseguraba que l' empresa había rescindit lo contracte ab la companyia dramàtica, à causa del poch èxit que ha obtingut en las sevas representacions. S' afegia que pera substituirla había sigut escripturada per telégrafo una companyia d' opera italiana.

—L' òpera *Rigoletto*, que per primera vegada en la present temporada teatral se posá en escena avans de ahir en lo Liceo, obtingué un èxit menos que regular. En ella debutaren lo tenor senyor Marianacci y l' barítono senyor Marescalchi. Lo primer demostrá possehir una veu poderosa pero de timbre ingrat y una exageració en la part dramática, que no tou del agrado del públich. Aquesta exageració puja de punt en lo senyor Marescalchi, fins al extrem de no ser ja admisible; apart d' aixó, lo senyor Marescalchi canta ab cert gust, encara que la seva veu siga poch robusta y bastant desigual. Las senyoras Malvezzi y Maccaferri y lo senyor Bedogni, no tenen prous facultats pe'l desempenyo de las sevas parts respectivas.

Lo públich no's mostrá sempre benévol ab los cantants, puig qu' entre mitx d' alguns aplausos, manifestá també algunos cops son disagradó.

—Lo dissapte vinent dia 6 del present tindrà lloc en lo «Foment Graciense», la segona Conferència á las 8 del vespre.

Parlará don Pere Sacases desarrollant lo següent tema: «Lo Cultiu de las ciencias es la base de tot Progrés.»

—A la respectable suma de 43,665 pessetas ascendeix en Vilanova y Geltrú la suscripció oberta pera la erecció d' un monument conmemoratiu de la fetxa en que s' inauguri lo ferrocarril d' aquella vila, y com testimoni d' apreci á son il-lustre paisá don Francisco Gumá.

MOVIMENT LITERARI Y ARTÍSTICH

BELLAS ARTS.

Aquesta setmana la galería de ca'n Parés, atreu ab justicia la atenció. En lo lloc preferent estan de manifest tres quadros del pintor Miquel Carbonell y un d' en Meifren.

La principal obra del primer de dits artistas, se titula *Mort es Vida* y certament que dat lo tema no podia desarrollarse mellar la idea. A la vista del quadro dubtarem de moment si l' assumptu del quadro era pres de Becquer. Tal es lo sentiment poétich que revela y que sens dubte haurá influhit al autor en la manera de colorir. Lo quadro representa un paysatje sumament reduhit; una soca tallada que rebrota al peu d' un clot d' ayqua reflexant un cel boyrés, una papellona que abandona per sempre á la ninfa, al lluny y velets per la boyra uns xiprés.

Aqueixa es la composició. Lo colorit es fred y encare que escau al assumptu no es la nota que simpatisa de moment. Al paysatje no podria dispensárseli pero si en l' autor, que s' ha proposat desarollar un pensament poétich. Ab tot, creyém que guanyaria molt la obra si'l color fos un xic més real.

En Carbonell s' ha proposat una nova tasca en lo paysatje, y com es lloable son empenyo, nosaltres no podém menos que esser indulgents ab ell, ja que tan s' abusa avuy de l' exposició. En Carbonell no's concreta sols á exposar estudis del natural, sino que portat de un bon intent busca camí pera aplicar los petits estudis de paysatje, conforme ab los propòsits del art.

Son quadret titulat *Tardor*, te'ls mateixos defectes de color que'l altre y la mateixa qualitat. En ell se proposa algo mes que presentar un estudi de paysatje. Si ha trobat ó no l' ideal que persegueix, no'ns importa. Basta que'l busqui ab afany y no desmayi. L' estudi porta á la perfecció, y en lo tercer de sos quadros demostra que podrá arribar allí ahont vol.

Lo Sr. Meifren, acaba de sentir la seva reputació de paysatjista, ab un quadro plé de llum y de vida, qual perspectiva aèrea es correctissima. En ell desapareix ja'l dubte del deixeble en la manera

de posar 'l color y en l' execució dels detalls. En ell tot se subject^a al conjunt que es sumament sentit y poétich sens faltar á la realitat.

També en la mateixa botiga del Sr. Parés, estan de manifest dos originals de la *Galeria artística*, al costat de dos cromos d' aquesta obra que tan acreedita á la litografia del Sr. Miralles. De la comparació del original ab lo cromo, podem ben assegurar que no pert ni lo un ni l' altre. Sols se nota en los segons alguns tons mes pujats, que no perjudican en res lo conjunt.

Lo Sr. Gamot ha exposat un busto d' àrabe sustentat per un basament d' estil oriental, que mereix elogi per lo correcte. Porta ja'l rétol de venut.

En una de las vitrines habem vist una colecció de fotografías de Barcelona, que acreditan una vegada mes al Sr. Sala d' expert fotógrafo.

—Avuy divendres, á dos quarts de nou del vespre, lo president de la «Associació Catalanista d' Excursions científicas», donarà en lo local d' aquesta, una conferència sobre 'l següent tema: «Observacions sobre 'l poble de Sant Hilari Sacalm.»

Lo próximo diumenge, dia 7, se verificará la visita al Arxiu del Real Patrimoni, reunintse á dos quarts de deu del matí y en lo local de la Associació, los senyors socis que vulguin assistirhi.

—Lo número 20 de la acreditada revista *La Renaixensa* correspondent al dia 31 de Octubre próxim passat, es interessant com tots los altres publicats fins are, figurant hi treballs en prosa y vers dels senyors Gayetá Vidal Valenciano, Francisco X. Tobella, Francesch de Boter, Marian Aguiló, Francesch Matheu y Carles Pirozzini.

Secció de Fondo

LO JOCH DE LA «BOLSA.»

En lo títol del present article hem d' emplear una paraula castellana que no te traducció admesa pe'l us. *Bolsa*, en català 's diu bossa, pero ningú aplica aquesta paraula al lloc en que 's contracta sobre valors y fondos públichs.

Estrany semblarà á alguns, que essent y habent sigut Catalunya una regió eminentment comercial, no tingui la llengua catalana cap paraula per expressar la idea de *Bolsa*, pero la cosa res te de particular. La *Bolsa* es la degeneració de la Llotja, y en los bons temps mercantils de Barcelona, si's coneixia molt la Llotja, no s'habia inventat encara la *Bolsa*.

Hem dit que la *Bolsa* es la degeneració de la Llotja, y anem á demostrarlo. En lo nostre llenguatje comercial, Llotja era 'l lloc de contratació mercantil, lo punt de cita dels comerciants, lo siti en que 's compraba, 's venia, 's permetaba, 's operaba en lletres, se fletaban barcos, se negociaba en valors públichs etc., etc. En lo llenguatje que avuy s' usa, *Bolsa* no es mes ni menos que una casa de joch en gran escala.

La *Bolsa* te una derivació, sucursal ó digaseli com se vulgui, que s' anomena *Bolsin* ó *Bolsí*, catalanisant la paraula. Lo *Bolsí* es lo gran laboratori de la *Bolsa*. En ell se preparan las grans jugades y 's dona patent als jugadors. Per apuntar á l' alsa ó á la baixa, es precisa la intervenció d' algun soci del *Bolsí*.

Los socis del *Bolsí*, s' anomenan en llenguatje usual Corredors de *Bolsa*, á pesar de que mol pochs d'ells tenen lo títol ni han omplert las formalitats que la llei exigeix als Corredors de debó. Aixó no obsta pera que tots ells se dediquin á fer corretajes.

De manera que 'l *Bolsí* es una associació d' individuos, que per regla general se dedicen á negocis que legalment no podrian fer. Y adverteixis que las funcions del Corredor no sols exigeixen lo títol; que aixó fora lo de menos. La llei obliga als Corredors á omplir una pila de formalitats y á prestar una fiança que serveixi de garantia als que tractan ab ells.

Si tal es la constitució del *Bolsí* y en gran part de la *Bolsa*, lo seu modo de funcionar correspon á tal constitució. Un soci ofereix tants ó quants milions, dihen—dono—y un altre soci deixa la jugada comensada no dient mes que—prench—ó fet—Després d' aixó no hi ha ordinariament entrega dels valors ni del preu, y tot se reduheix á abonarse mutuament diferencias lo que ha donat y lo que ha pres. Si 'ls valors han pujat, guanya la jugada lo que ha comprat, y si han baixat, lo que ha venut.

Aquesta es la jugada mes senzilla, es, per dirho aixis, la jugada tipo. Després, com en tots los jochs, s' inventan combinacions. Se fan jugadas á plasso, se fan *primas*, etc., etc., pero en lo fondo totas se reduheixen á lo mateix. A guanyar ó á perdre, segons sigui lo moviment dels cambis.

D' aquesta sola explicació se'n despren evidentment que en la *Bolsa*, com en tots los jochs, lo que s' hi fica ignoscentment ha de sortirne desplomat, y encara lo jugador de *Bolsa* se

trova en pitxors condicions que 'ls altres jugadors. En una casa vulgar de banca, lo que apunta sab sempre contra qui juga, y fins te á la vista los capitals de que disposa lo banquer. En la *Bolsa*, l' adversari es sempre invisible pera lo que no està en l' *intrigulis*. Lo que de bona fé arriba á la *Bolsa*, calcula prudencialment, y no exposa mes que alló que pot perdre. Lo que coneix lo joch, no fa cap càcul y juga tan com pot, ab l' idea de cobrar si guanya y de no pagar si pert. Per aixó es molt comú veure que quan ve una diferencia notable de cotisació,—sobre tot si es en baixa—se multipliquen las quiebras que deixan penjat al que 's creya guanyar y refe'rense de perduas anteriors; per aixó es molt comú veure que un que no te,—com vulgarment se sol dir,—ahont cárurers mort, porta jugadas de molts milions, quals sois diferencies poden representar una fortuna.

Pero encara no 's reduheixen á n' aixó las contrarietats del jugador de *Bolsa*. No sois juga ab las malas condicions que habem dit, sino ab moltes otras que fan inevitable que lo que hi entra de bona fé, 'n surti perdent. Acabarém de demostrarlo en un altre article.

R. M.

CONGRÉS CATALANISTA.

En la octava sessió del Congrés continuá la discussió del tema segon. Lo senyor Maluquer prengué la paraula, manifestant que 's trobaba en situació apurada, per haberse ja tractat ab extensió tot quant al tema 's referia. Se declará en teoria partidari de la unificació de Códichs, afegint al mateix temps que no creya que l' present moment històrich fos lo mes oportú ni l' mes favorable per prendre una resolució tant trascendental. Y en tant es aixis, en quant las lleys que 's dictan d' interès general salvan sempre 'ls drets de las provincias aforadas.

Al terminarse la guerra de successió, cregué Felip V que havia arribat lo moment per derogar las lleis civils de diverses provincias, borrant d'una plomada en 1707 la de Aragó, que li fou retornada en 1711 per lo mateix Felip per la gran perturbació que havia ocasionat. Aquesta prova li serví sens dubte, com deya 'l senyor Maluquer, per respectar la nostra legislació civil, lo que segurament d' altre modo no hauria fet; puig aixis com maná cremar los nostres furs, hauria cremat també las nostres constitucions, los nostres capituls, los actes de corts y tot quant havia nascut al impuls de la vida floreixent de Catalunya, que fins al morir sapigué ferho com los pobles grans y virils.

Lo senyor Maluquer se declará partidari de la codificació de las lleis forals, per aplanar lo camí al objecte d' arribar á la unificació de códichs. Feu notar en lo curs de la seva peroració las lleys especials que regeixen en diferents localitats de Catalunya. Abandoná la tribuna en mitx dels aplausos de la concurrencia.

Lo senyor Guerra demaná també la paraula, ocupant la atenció del Congrés per espay de mitxa hora, en defensa de la unificació de códichs. Alguns conceptes emitió, als que probablement contestarán los senyors Vallés y Danyans, per atribir ideas erróneas á dits senyors. Se manifestá extremadament enamorat d' una unitat, que deurá esperar temps millors y per cert molt remots, per véurerla practicada. Lo senyor Guerra no pronunció son discurs, lo llegí; per qual motiu se votá pe 'l Congrés que 'ls treballs escrits se reservesssen per l' últim.

Lo senyor Monés defensá també la unificació; si be que declarantse partidari de moltes institucions del dret català qual conservació desitxa, empero modernisantlas. Després de aquest discurs va suspendres la discussió del tema, terminant-se la sessió, com diguerem ahir.

A «EL NOTICIERO.»

En nostra edició del dimecres nos ocupárem de lo que passá dias enrera en la nostra Universitat, queixantnos de lo que succeheix en algunas classes, que 's veuen suspesas ab molta freqüència per l' insubordinació y grosseria d' alguns estudiants, acostumant á succehir precisament en aquellas classes en las que 'l professor compleix concientment lo seu encàrrec limitantse á explicar la assignatura. En altres classes, en que 'l catedràtic deixa á un costat la ciencia y s' esforsa en fer propaganda ultramontana y ultra-realista, allí 'is alumnos callan

y no saben aufegar ab sa veu la arenga del professor. Y com exemple citábam un professor (*lo de Economia*) que s' atrevia á defensar lo *Sant Tribunal de l' Inquisició*, sens dupte per probar que aquest Tribunal, cremat espanyols, aumentaba la riquesa y prosperitat del nostre país.

Aixó no ha sigut del gust de *El Noticiero* que en la seva edició d' ahir tractá de contestarnos, dihent que es *llàstima que las càtedras de la nostra Universitat no estigan confiadas als redactors del CATALANISTA, que opinin com lo qui va escriure las anteriors ratllas* (copiadas per *El Noticiero*), *perque ab confessarse cada 800 anys en lloc de cada vuit dias y ab dir que la horrible Inquisició tenia sas fogueras en que s' cremaba á tot vitxo vivent, la ciencia brillaria ab tot son esplendor.*

Si á nosaltres estessen confiadas las càtedrás de la nostra Universitat, pendriam la càtedra com un lloc sagrat, cuidantnos d' explicar l' assignatura que 'ns estés encarregada, posant tot lo nostre afany en possehirla y transmetrela als alumnos; y ja may rebaixariam la càtedra, fins á servirnos d' ella per defensar á mònstruos y criminals; ja may nos rebaixarism fins al punt de alsar la nostra veu en pró d' actes de salvatisme ni de institucions condemnadas per la conciencia de tothom, com es lo Tribunal de l' Inquisició. Procurariam infundir en l' ánimo dels deixebles valor per defensar las sevas ideas, pero jamay crueltat per exterminar á sos adversaris; nos esforsariam en infiltrarlos amor á la humanitat y odi á la hipocresía; los ensenyariam á respectar á tothom, jamay á insultar ni molt menos cremar á ningú. Aixó es lo que faríam, si las càtedras de la Universitat nos estessen confiadas.

Tampoch creyam ni creyém que 'l confessar cada vuit dias sia 'l mes petit senyal de suficiencia en una persona; d' aquí es que no 'ns cuidariam de saber si 'l professor se confessa ó no; no premiariam als que ho fan cada vuit dias ni castigariam als que sois ho fessen cada vuit cents anys. Premiariam la ciencia ab una càtedra en la Universitat; premiariam la freqüent assistència al Tribunal de la penitència ab una mitra, una canongia, un rectorat, ab algun empleo en un convent ó ab una missió al centro del Africa. Diriam que ni en temps en que la religió de Jesús no contaba partidaris, no s' havia vist un tribunal permanent destinat á cremar persones; diriam que institucions com aquesta sois se concebeixen en Dahomey ó entre las pells rojas; diriam que 'ls que cremaban y deyan: *Perdoneunos las nostras culpas, aixis com nosaltres perdoném als nostres deutors*, eran mes monstruosos que Neron, que després d' haber incendiad á Roma, castigaba com á incendiarios als que sabia eran innocents. Y encara los diriam altres coses que no podem explicar en Lo CATALANISTA.

La nostra ilustració no es tanta com la dels redactors de *El Noticiero*; perque 'ns habém cuidat poch d' estudiar l' escolicasticisme y de fullejar á Sant Tomás; pero tampoch es tan petita, que ignorém lo que opina la crítica històrica sobre aquell tribunal; y precisament, perque no ho ignorém es per lo que 'ns queixabam de que un professor lo defensés desde la Universitat. Sabém que no hi ha un historiador que no 'l reprobi y 'l condemni; sabém que no pot haberhi qui, tenint sentiments en son cor, no abomini un tribunal tant infame y no compadeixi á l' escola que avuy lo defensa. Sabém que 'ls que volen parlar á cada moment d' amor al próxim son los primers que tractan de desferse del próxim, quan no vol servir de mansa ovella. Sabém que 'l Inquisició serví per despoblar l' Espanya, convertintla en un desert, reduhir á sos habitants, ó á tancarse en un convent per disfrutar de totes las comoditats ó á quedarse fora per anar á demanar las sobras dels que 's dedicaban á una vida d' *abstinencias, mortifications ó dejunis*.

Per últim, debém manifestar á nostre colega que una cosa es lo tribunal de l' Inquisició y un' altra la religió; que tenim guerra declarada al primer sens ocuparnos de la segona. Nosaltres creyam que 'ls abusos que 's cometan á la sombra d' una institució, no afectaban á la bondat d' aquesta; habém observat que l' escola ultramontana, al defensar la religió que no habém atacat, la fa solidaria de tots los crims y barbaritats comesos en son nom; lo que procurarém tenirho present.

Per acabar sois dirém á nostres lectors que 'l professor á qui aludiam l' altre dia está á tanta altura en lo desempenyo de la seva missió, que al parlar del crèdit, digué un dia lo següent: *Lo crèdit se funda en la bona fé, la més bona fé 's troba en la nostra religió*, luego 'l crèdit se funda en la nostra religió y los enemichs no poden tenir crèdit. A tal punt arriba la ciència del *ilustrat professor*, amich de *El Noticiero*.

Correspondencias de LO CATALANISTA

Madrid 3 de Novembre.

Se parla molt en tots los círculs de la constitució de la Academia de la Llengua Catalana, la llengua en la qual cantaren tants trovadors, entre ells lo inspiradíssim Ausias March y l'sabi Ramon Lull, la enèrgica llengua que serví als vostres consellers, la que portaren á llunyanas terras los braus almoràvers y l's atrevits navegants de aquella època glòria; pero s' tem que la vostra naixenta Academia sia una imitació de la Academia de la Llengua Castellana, aixó es, un quartel de literats inválids y un refugi de polítics reaccionaris. Mes no succehirá aixis perque s' tenen ja suficients probas de la proverbial cultura y sensatés dels catalans; no serà aixis perque la vostra Academia no ha nascut en elevades regions oficials.

No es aixó dir quela nostra Academiana hagi *trevallat* activament durant los anys que conta d'existència, puig prova lo contrari la confecció de una gramàtica ab mes disbarats que paraulas y un diccionari ab defectes garrafals, imposat oficialment á tota Espanya. Are l's nostres inválids académichs pensan en reunir-se per organizar los trevalls necessaris pera fer una nova edició del diccionari, mes aquets trevalls portan ja setxa molt llarga.

Ja que parlo de literatura, permeteume que m' ocipi de la societat d' artistas y escriptors, formada en aquesta cort y comensada ab un gran entusiasme... Avuy casi ningú s' recorda d' aqueixa institució ni de son objecte. Aquest no era altre que l' de procurar per medi de la associació que l's artistas y escriptors espanyols tingan la esperansa de no morirse de fam ó quan menos de no deixar á sas familiars en la miseria. Donchs be, res positiu, res pràctic s' ha fet fins are, mes que disputar-se entre sí alguns membres los càrrecs de la Junta directiva, y tot per l' afany de figurar, per la vana glòria de veure sos noms en los periódichs.

Recentment aquesta societat ha fet molt, puig ha tractat de celebrar lo centenari de n' Calderon de la Barca. Realment es lo mes que ha pogut fer y lo que fará en endavant, tractar de la qüestió: si arriba á realisar-se no passará de ser una parodia de las festas magníficas que s' feren en Lisboa, ab motiu del centenari d' en Camoëns y de las que celebrá la Fransa en honor de Voltaire. Ademés, si en lo programa de las festas hi haguessin corridas de toros, funcions de bufos, loterías y distribució d' empleos, lo concurs seria inmens, pero tractantse de versos, ciencias y arts, lo públich ho considerarà insípit y fins desanimarà als mateixos artistas y escriptors, perque aixis som en aquesta terra y aixis volen que siguém los enemicichs del progrés.

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA.

DIARI DE LAS SESSIONS

segons notes taquigráficas presas per la corporació del sistema Garriga ab copia de tots los documents oficials referents al mateix Congrés.

(Continuació.—N.º 12.)

Los infusoris, va dir, son animals casi despreciables, insignificants, puig poch ó res hi fan al mon, y va comparar als que poch ó res fan ab los infusoris, al temps que comparava als gènits, que poden fer molt, ab lo bou. (1) ¿Qui diria que una gran part del planeta que habitém es obra d' aquests despreciables infusoris y d' altres sérss microscòpics com ells? Uns y altres viuhen en las aiguas saladas ó en las estancadas, y mes comunament en lo fondo del mar, sent un de sos mes importants trevalls lo que emplean en remoure l' immens Occéano, que'l home no pot remoure y que si estés quiet seria la nostra sepultura. La considerabilissima cantitat d' aigua que los rius baixan al mar conté una gran cantitat de cals, y com pesa mes que la que no'n conté, baixa naturalment al fondo, d' ahont no podria pujar mai y s' acumularia á sota en prodigiosa cantitat. L' aigua superior, mes lleugera, seria la única que tindria moviment, la única que, bé que cada dia ab mes dificultat, s' evaporaria pera tornar á caure á terra y baixar de nou rius avall carregada de cals fins al fondo del mar, ahont permanixeria eternament inmóvil. Aquesta inmovilitat del fondo del Occéano, que per molts anys s' ha considerat com real y possitiva, está lluny de serho gracias als sérss diminuts que habiten aquellas insoudables profunditats. Pren cada un d' ells una gota d' aigua molt petita,—puig sent ells tant petits que pera veurels se necessita acudir al microscòpi, petita ha de ser també la gota que prenen;—la despullan de la cals que té en disolució pera emplearla en fabricar la petxina que cubreix lo seu cos, y la deixan després en lliberetat. Descarregada ja de cals es mes lleugera aquella gota d' aigua que las que té al entorn y puja rápidament á la superficie. Repetida aquesta operació sens treva ni descans per tans mils de milions de sérss, dona lloch al gran moviment marítim que s' anomena circulació occitànica vertical.

(*) Al corretjir las quartillas taquigráficas, lo senyor Sol va suprimir ó modificar alguns dels párrafos de son discurs á que respon lo seyor Lletget.

Ja ho veyeu: son petits y no obstant arriban á remoure l' Occéano; y no poden menos de arribari, perque ahont no arriba lo continuo y acumulat trevall de mols? (Molt bé. Aplausos.)

Y no es aixó sol; no es aquesta la seva sola obra: busqueula en los corals y trobareu que l' trevall acumulat d' ells crea aquí un arrecife, allí una isla y mes enllà un continent, del que l' home s' aprofita. Y si estudieu ab detenció las diferentas capas que forman la terra que tenim sola'ls nostres peus, trobareu que uns sérss microscòpics anomenats foraminiferos han fabricat ab sas petxinás tan prodigiosa cantitat d' elles, que ab justicia se l's pot considerar com á constructors d' una gran part del planeta que habitém. Y l' home s' aprofita del seu trevall, y tant los deu, que se serveix de las rocas que ells han format per aixecar ciutats com la de Paris, piràmides com la d' Egipte y palau com la major part dels que adornan lo nostre Ensanxe. ¿Y a qui's deu, repeteixo, tot aixó? A n' aquets petits sérss, al seu trevall continuat d' hora en hora, de minut en minut, de segon en segon, símbol del trevall etern dels humils de la terra. (Aplausos.)

Lo que he dit respecte del trevall material pot ser aplicable al trevall intelectual. Tots hauréu tingut ocasió de veurer en las nits foscas d' istiu brillar en la platja, al estrellarse las onas, uns punts com á llumanetas que s' encenen y s' apagan instantàneament, ó hauréu observat al n' enos la lluminosa faixa, anomenada estela, que l's barcos deixan al darrera d' ells; donchs be, aquests esplendents fenòmenos son, com los anteriors, obra dels petits de la naturalesa; son deguts á la irritabilitat de milions de infusoris anomenats noctilucos, que viuhen en las aiguas saladas. Aquí, en nostras platjas no obté aquest fenòmeno grans proporcions, pero en l' Occeá Indich se l' pot veure ab tota sa magestuosa esplendides; allí durant las nits sense lluna es tan gran son esplendor que ilumina tot l' espai, del mateix modo que la acumulació dels petits raigs de la intel·ligència de la gran massa de la humanitat ilumina al mon. (Bravo, molt bé, molt bé.)

Aquestas son las prodigiosas obras dels infusoris, tractats ab tan despreci. ¿Y l' bou, que fá? L' home, inclinat per naturalesa al egoisme, sol rendir cult tan sols á lo que li presta inmediats serveys: per aixó ne rendeix al bou, que ademés de servirli d' aliment, l' ajuda en los seus trevails y li llaura la terra, aquella terra que en tan gran part crearen los humils infusoris. Busqueu restos del bou en la terra, restos que indiquen que ha contribuït a crearla ab son trevall, y fora d' algunes dents ú osos esparramats res trobareu, com no trobareu tampoch sino aprop de las regions boreals grans masses de restos de altres sérss colosals que han viscut sobre la terra, y que pasaren per ella sens haber contribuït ó haber contribuït mol poch á donar solidés á sas capas. Son trevall individual pot ser relativament considerable, pero lo del conjunt es poch ó res y no dona resultats positius, mentres que l' dels petits los dona inmensos. Lo meu objecte, al establir aquestes comparacions es, com podeu comprendre, posar de manifest que Congressos com aquest, per mes que sia heterogénea la seva composició, poden donar grans resultats, y crech poderho probar, ó al menos ho intentaré.

No t' nch mes que recordarvos, y ho recordareu tots al moment que ho indiqui, perque ho sabeu millor que jo, lo que fou l' Egipte en las primeras èpocas de la seva gran civilisació; tots coneixeue la inmensa grandesa dels monuments que de aquell poble quedan en peu y son reflexo de l' altura á que arriba. Es veritat que la ciència estava en mans de la casta sacerdotal, y aixís havia de succehir, perque la civilisació en la seva infància no podia pendre gran desentrollo sino baix la protecció d' un sistema rigorós, per mes que aquest pogués comprometre lo seu esdevenir; pero l' rigor no era tan gran com s' ha cregut, ja que á alguns grechs y altres extranjers se l's permeté estudiar allí y portar als seus països lo fruyt dels seus estudis. De entre l's sabis que en los temples se reunian degueren sortir aquells arquitectos que foren capas d' aixecar monuments som la gran piràmide de Cheops, ahont no fa molts anys, estudiant son interior, digué un erudit irlandés haber trobat resols problemes trascendentals que jeyan allí ocults y que fins á principis d' aquest sigle no han lograt resoldre los sabis dels temps moderns, com per exemple la medició del quart meridiá terrestre que aquells sembla habian arribat á medir treyentne lo codo, aixís com are se'n ha tret lo metro.

Del mateix modo degueren coneixer la relació de la massa de la terra ab sa densitat, ja que la deixaren representada en un sarcòfago que diu se troba en lo interior de la piràmide. De entre aquells sabis sortiren mes tard, uns 3.300 anys enrera, en temps de Ramsès III, anomenat lo Gran, los que ompliren l' Egipte dels grandiosos monuments que son encara l' admiració dels viatgers.

Ios grechs, y entre ells Platon, acudian á Egipte á estudiar, y aquest sabi al regresar á la seva patria va crear la primera Acadèmia, anomenada aixís per haberla situada en los jardins de Academus. Mes tard fou creada la segona, en la que s' digué ja que l' home comensa á saber quan sab que no sab res.

Per no hi ha necessitat d' anar allí a buscar la utilitat de las Acadèmias ó Centros de que tracta lo tema primer que s' va á discutir, puig per fortuna tenim en Espanya exemples pera presentar, que arrancan del temps de la dominació sarracena. Los moros debian probar que no en va dominabam una nació de las condicions de la nostra, y per lo tant probaren que tant per sa cultura com per sos coneixements podian ser dominadors dignes de serho. A Córdoba, ahont residia l' emperador Abderraman, anomenat lo Gran, fou creada la primera Acadèmia, no sols científica, sino també literaria y artística, y de ella sortiren los Avenzoar pare y fill, Averroes, Al-

Beitar y altres famosos metges y literats, y sortiren també d' ella los que terminaren la gran mesquita, admiració dels passats y dels presents, com ho es així mateix l' Alhambra, edificada mes tard, que no té passat ni present ab que compararla y que fou també fruyt dels estudis que habian comensat á Córdoba.

La utilitat de la associació es aquí manifesta, y no vull cansarvos mes ab esplications d' aquesta classe, perque desitxo que 'l senyor Sacases continuhi defensant aquest tema. Solzament diré una cosa en pró de la tendencia d' aqueix tema: las Academias catalanistas que's tracta de crear son com la vara de Moisés, que allí ahont tocaba encar que fos una roca pelada feya neixer aigua; aqueixas, encara que toquin en inteligencias rudas farán neixer ideas, perque hi ha armonía de tendencias, y ahont hi ha armonía de tendencias neixen ideas y la acumulació d' aquestas ne desverga de novas. ¿Volieu buscar una academia fundada en millor base? Aquestas ideas armónicamente reunidas poden formar escola, y quan un poble té escola es un verdader poble; ha entrat de plé en la carrera de la civilitació. He dit (Aplausos prolongats.)

Secció Oficial

Administració principal de Correus de Barcelona.—Lista de las cartas, impresos y mostras, detingudas en aquesta administració principal per falta de franquicias en lo dia de ahir.

F. Rivenovo (mostras), Liverpool.—Emili Ruiz, Cavite.—Pere Manau, Costa Rica.—Bonaventura Astor, Tarrasa.—Adrià Giménez, Barcelons.—Jaume Adell, id.—María Piñol, San Pere de Riudevitlles.—Jaume Vidal, idem.—Lluïsa Catalá, Girona.—Saturnino González, Guadalajara.

Barcelona 2 Novembre de 1880.—L' Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—*Telégramas rebuts en lo dia de la setxa y detinguts en dita oficina per no trobarse á sos destinataris.*

Madrit. Santaromana, Diputació, 141.—Portvendres. C. Marin, sens seixas.

Barcelona 3 Novembre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—*Desde las 12 del 3 á las 12 del 4 de Novembre.*

Casats, 1.—Casadas, 3.—Viudos, 1.—Viudas, 1.—Solters, 2.—Solteras, 2.—Noyas, 4.—Noyas, 3.—Abortos, 0.

Naixements.—Varons, 9.—Donas, 6.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

Noruega.—De Bjorneborg corbeta Prudhoe ab taulons.—Ingresa.—De Cardiff vapor George Moore ab carbó.—Do Swansea vapor inglés Serantes ab carbó.—De Bjorneborg corbeta rusa Delphin ab taulons.—De Rauamo corbeta rusa Arvio ob taulons.—De Nystad corbeta noruega Sigrid ab taulons.—De Amberes vapor noruego Libertas ab cristals y altres efectes.—De Tarragona polaca goleta Union ab ví.—Además un barco menor ab moniatos.

Despatxadas

Pera Cádis vapor Gijón ab efectes.—Id. Cette vapor Correo de Cette.—Idem Palma vapor Mallorca.—Id. La Nouvelle polaca goleta Union.—Idem Nova Orleans corbeta italiana Rosita.—Además 6 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Liverpool vapor Niña.—Id. Habana vapor Gijón.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COL·LEGI DE CORREDORS REALS

SECCIÓN DE ANUNCIS

GUANO COPRÓS LO NON PLUS ULTRA DELS GUANOS.

Conté de 8-75 á 9 p. 100 de amoniaco, 20 á 25 p. 100 de fosfato y 7 p. 100 de sulfato de potasa, sosa y magnesia.

Lo millor del guanos que avuy s' usan, coneget ja per tot arreu pe'ls grans resultats que dona en tota classe de grans y hortalisas.

Dipòsit central; D. J. Ferran y Dalmases, carrer del Palau 5; despatx, carrer de Viladomat 42, magatzem. Vich: Casa Solero, espardanyer, Plaça de la Catedral; Igualada, don F. Aguilera carrer del Archen. Reus, don V. Voltes, plaça del Castell. Manresa, don F. Serra Granollers don J. Mora (a) Noy Alau.

DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 4 NOVEMBRE DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, 48·35 per 5 ptas.
París, 8 d. vista, 5·07 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5·07 p. per id.

8 DIAS VISTA.

Albacete..	1 7/8 dany.	Granada..	1/2 »	Pamplona..	3/4 »
Alcoy..	1/2 »	Hosca..	3/4 »	Reus..	1/2 »
Alicant..	3/8 »	Jerez..	3/8 »	Salamanca..	7/8 »
Almeria..	1/2 »	Lleyda..	5/8 »	San Sebastiá..	3/4 »
Badajós..	1/4 »	Logronyo..	7/8 »	Santander..	1/4 »
Bilbao..	1/4 »	Lorca..	7/8 »	Santiago..	3/8 »
Burgos..	3/4 »	Lugo..	3/4 »	Saragossa..	3/8 »
Cádis..	3/8 »	Malaga..	1/4 »	Sevilla..	1/8 »
Cartagena..	1/2 »	Madrit..	1/8 »	Tarragona..	3/8 »
Castelló..	3/4 »	Murcia..	1/2 »	Tortosa..	3/4 »
Cordoba..	3/8 »	Orense..	3/4 »	Valencia..	1/8 »
Corunya..	1/4 »	Oviedo..	3/4 »	Valladolid..	3/8 »
Figueras..	5/8 »	Palma..	3/4 »	Vigo..	3/8 »
Girona..	5/8 »	Palencia..	3/4 »	Vitoria..	3/4 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port del deute cons. int. 21·05 d. 21·12 1/2 p.	
Id. id. esterior em. tot. 21·80 d. 21·90 p.	
Id. id. amort. int. 39·75 d. 40·25 p.	
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 41·65 d. 41·85 p.	
Id. del Banch y del Tresor serie int., 100· d. 100·50 p.	
Id. id. esterior 100· d. 100·50 p.	
Id. Tresor sobre product. de Aduanas 99·75 d. 100· p.	
Id. del Tresor I. de Cuba 92·65 d. 92·85 p.	
Céds. del Banch hipotecari d' Espanya d. p.	
Bonos Tr. I. y 2.ª serie 98·50 d. 99· p.	
Acs. Banch hisp. col. 125·50 d 125·75 p.	

ACCIONS.

Banch de Barcelona 149· d. 149·50 p.	
Societat Catalana General de Crédit, 191· d. 192· p.	
Stat. de Crédit Mercantil, 40·25 d 40·50 p	

Real comp. de Canalització del Ebro 13· d. 13·25 p.
Fer-car, de B. Fransa, 125·85 d. 126·15 p.
Id. Tarrag. Barc. y Fransa, 235 d. 236 p.
Id. Nort d' Espanya, 73·40 d. 73·75 p.
Id. Medina del Campo á Zamora y de Orense á Vigo, 72· d. 72·25 p.
Id. Valls á Vil. y Bar. 45· d. 45·50 p.

OBLIGACIONS.

Empr. Municipal, 100·75 d. 101· p.	
Id. id. em. 1 Jener 1880, 94·50 d 94·75 p.	
Id. id. Provincial, d. p.	
F-c. de Bar. á Sar, 111· d. 112 p.	
Id. id. id.—S. A.—61·50 d. 62· p.	
Id. id. id.—S. B.—62· d. 62·50 p.	
F-c. de T. á B. y F. 107·25 d. 107·50 p.	
Id. de Tar. á Mart. y Bar. y de Bar. á Girona, 102·50 d. 102·75 p.	
Id. B. á F. per Figueras, 63·65 d. 63·85 p.	
Id. M. de S. J. del Abds. 89·15 d. 89·35.	
Id. Grau de V. á Almansa 59·50 d. 51 p.	
Id. Cerd. á Málaga, 60· d. 61· p. 61· p.	
Aiguas súb. del Llobregat 89· d. 90· p.	

TELEGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 3 Novembre de 1880.

Vendas de cotó, 8000 balas.

Disponibles sens variació.—A entregar baixa 1132.—Americá, 1116. New-York.—Festa.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrit, Paris y Londres, del dia 4 de Novembre de 1880.

Madrit. Renta perpet. int. al 3 p. %.	21·12
Deudaamort ab interès de 2 p. % int.	41·05
Bonos del Tresor de 2,000 rals.	99·10
Oblig. del Banch y Tresor, serie int.	100·75
Id. generals per ferro-carrils.	41·80

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrit Paris y Londres.

Madrit.—Consolidat interior.	21·05
Subvencions.	40·60
Amortisable.	41·00
» Bonos.	98·00
Paris.—Consolidat interior.	19·03
» exterior.	20·93

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 20·92 112 diners y 20·95 paper.

NO MES CABELL BLANCH

AYGUA DE LLADO

Pera tenyir lo cabell sens tenir que retar lo avans ni després. No taca 'l cútis ni perjudica la salut: preparació sens igual, que mullantlo dues ó tres vegades al mes augmentan la fortalesa y deté sa caiguda, tornant lo cabell canós á son primitiu color. Se garantisa son bon resultat: á 2 y 4 pessetas ampolla. Carrer de la Boquería, 26, primer, Barcelona.

GRANS MAGATSEMS DE ESTORAS.

del Regne y del Extranger.

46.—ESCUDILLERS.—46.

GRAN REBAIXA de preus positiva SENS COMPETENCIÀ

Estoras de cordillet d' esparr de Crevillente,	á 10 rals cana	Metre 6'43
Id. de pita » » »	á 12 » »	» 7'72
Id. pleya doble » » »	á 5'50 » »	» 3'54
Id. senzilla » » »	á 4'50 » »	» 2'89

Géneros Extrangers.

Estoras de coco, pita y d' altres classes francesas é inglesas, de bon gust y molt variadas excellent qualitat, colors permanents, articles de gran novetat.

Estoras de cordillet trevalladas	á 20 rals cana.	Metre 12'86
Id. llisias » » »	á 19 » »	» 12'22

Enserrats per terra y cambres de vapors francesos, inglesos y Nort-americans, Palletes de Coco y Llana, de Pita y Goma, y demés especialitats per terra.

NOTA. A preus reduhits de Fàbrica s' proporcionan Alfombras, Filtres, Moquetas y demés classes.

Las compras y vendas se fan al contat.

SOLUCIÓ CASES

de clorhidro fosfato de cals.

Única aprobada y recomendada, per la Real Academia de Medicina y demés corporacions mèdicas, que la recomanen eficacment com 'l mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de appetit, etc., sustituhint ab ventaja á la de Coirre.—Al por mayor Senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

IMPORTANT ALS MALALTS.

Lo acreditad Gabinet de curació del senyors Monedero y Cuesta, se ha trasladat al carrer de Sant Pau, 55, entressuelo, ahont continuan curantse ab lo mes complert èxit totas las enfermetats sífilitics y venéreas, los herpes (brians) y escrófulas, la impotencia y las enfermetats de la matris. Las incontestables ventajas obtingudas per nostres malalts, qual número de curacions, en los últims sis mesos, ascendeixen á vuitcentas quaranta, son la major recomendació de nostra consulta.

CONSULTA

del Doctor Vidal Solares de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermetats dels noys y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: Pitié dedicat al tractament de las malalties de la matris. Enfants

malades ó casa de criaturas malaltas y Des Cliniques dedicat á las donas embarasadas y paridas.—Rep de 2 á 5: los dias festius de 9 á 11 dematí.—Carme, 3, principal.

Marca de la fàbrica

CALSAT A MAQUINA.

BARATURA SENS IGUAL.—Carrer de la Fusteria, 5. Botinas pera caballer de 7 pessetas y mitja á 12. — Id. pera se nyora de 6 á 13. Tot lo calsat portarà estampada en la sola la marca de fàbrica.

FÀBRICA DE OBJECTES TORNEJATS

DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA.

TORELLÓ.

Gran depòsit de brocals, tinters, panillos, canonets d' agullas, gots y demés objectes de torneria.

Pera las demandas dirigirse á casa Sitjar-Torelló.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 5.

Don Jacinto Badia y Girbau.—Funeral y missas á las 10 matí, en Santa Maria del Mar.

Donya Dolores Suñol y Pujol.—Primer aniversari; missaa desde las 9 fins á las 12 matí, en Sant Antoni Abat. (P. P. Escalopios).

Donya Emilia Escubós de Jutglar.—Aniversari; ofici y missas á las 10 matí, en Santa Clara.

Donya Maria Lluisa Giraudier y Fernández.—Primer aniversari, missas desde las 9 fins á las 12 matí, en la Concepció (Ensanxe.)

Donya Alsina y Gouthbert de Domenech.—Funerals y missas á las 10 matí, en Sant Miquel Arcàngel.

Lo ren Joseph María Dalmau y Batlle.—Ofici d' àngels á las 10 matí, en Santa Agnès.

Don Carlos de Senespleda y de Asper.—Enterro á dos quarts de 4 de la tarde desde la casa mortuoria, (Claris, 64 y 66 segon) al Cementiri.

Tintorería Francesa

DE GERONI OLIVÉ

Corders, 4, prop la plassa de la Llana.

Un sobretodo tenyit	12 rs.	Rentat 9
Un jaqué » » »	10 » »	» 8
Americana » » »	8 » »	» 7
Un pantalon » » »	7 » »	» 4
Una armilla » » »	4 » »	» 2'50

GANGA

Se venen dues casas de preu 6000 duros cada una que produheixen lo 6 per cent net, qual producet se garantisa dos anys per lo venedor al comprador. Si no volen comprarse les dues, se'n ven una de sola.—Donarán rahó en l' administració d' aquest DIARI.

TINTORERÍA

de Agustino, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit	12 rals.	Rentat, 9
Un Jaqué » » »	10 » »	» 8
Americana » » »	8 » »	» 7
Un pantalon » » »	7 » »	» 4
Una armilla » » »	4 » »	» 2'50, 15

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmacia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

AVIS

En lo carrer de Valdoncella n.º 10, se ha obert al públic una fonda en la que á poch preu se menja be y ab un esmerat servici.

BASAR DE LA UNIÓ

GRAN QUINCALLERÍA DE SERRA Y COMPANYÍA

JAUME I, núm. 12.

Los duenys d' aquest establiment tenen l' gust d' oferir al públic un gran y variat assortit de gèneros de totas classes com son: Petacas, Monederos, Albums, Tarjetos, Carteras, Juguets, Banos, Cuchillería, Paraigus, Sombrillas, Jerros, Candeleros, Perfumería, Bisutería de totas classes, Aranyas de cristall de Bohemia y demés articles de utilitat y ornat.

Jaume I, 12, y Dagueria, 5.

CENTRO DE ANUNCIS DE JOSEPH BARRIL

1. PASATJE DEL CREDIT, 1.

Se fan contractas ventajosas pera la inserció d' anuncis en tots los periódichs de Barcelona, Madrid y demés provincias d' Espanya y Estranjer.

Batista Costa, dentista.

Doctor en medecina y cirujía dental.

Garantisa tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressots. Especialitat en la curació de las enfermetats dentaries sens extraurer los cai-xals.—Llibreteria, 10 y 12, pis segon.

TELEGRAMAS

Noticias extrangeras
Segons los darrers telegramas

Capetown, 29.—La situació es crítica. Tots los basutos que habiten al Est de Drakensberg y las dos seccions de la tribu de Pondom, s' han ajuntat á la insurrecció, exceptuant la tribu dels Griguas. Los magistrats del pais situats entre Kei y Bashees, corren un perill imminent. Lo govern nacional ha posat en peu á 500 homens de tropas irregulars y 3,500 homens de tropas colonials.

Londres, 2.—En lo meeting que ha tingut lloch en Limerick, M. Parnell ha dit que la legislatura no reduuirá l's llogers, pero que quan los arrendataris los haurán reduhit ells mateixos, allavors intervindrà la legislatura fent inútil tota agitació. Es necessari adoptar un programa que aprofiti tant als arrendataris com als llauradors. (*Aplausos.*) La Fransa, la Prussia y la Bélgica s' han desfet dels grans propietaris, ¿per qué no pot fer lo mateix l' Irlanda?—M. Parnell aconsella al poble que s' posi d' acort y que ofereixi un lloguer enraionat als propietaris, creyent que aixis podria la qüestió quedar resolta aquest hvern.

Headford. (Irlanda) 2.—Una colissió acaba de tenir lloch entre la polissia y la població, á conseqüència d' una tentativa per arrestar á alguns individuos. La polissia ha rebut un rudo atach. Corre'l rumor de que l's ferits son numerosos per una y altra part. L' autoritat ha donat desseguida l' órde d' enviar reforsos á la polissia de Headfort.

Telegramas particulars

Madrit 4, á las 3 tarde.—Se indica al senyor Lluch, arquebisbe de Sevilla, pera la púrpura cardenalicia.

Se projecta dar una nova organisió al im-

post de consums y á las cédulas personals, al objecte de augmentar los ingresos.

El Imparcial tributa grans elogis al discurs pronunciad per lo senyor Balaguer en lo banquet ab que se li obsequiá en Barcelona.

El Tiempo acentúa la oposició contra als fusionistas.

Madrit 4, á las 3'15 tarde.—Lo ministre de Marina ha presidit lo entero del vice-almirant senyor Montojo.

Ha mort lo general senyor Benedete.

S' ha autorisat pera venir á Madrit al governador y al fiscal d' impremta de Barcelona.

Bolsa.—Consolidat, 21'12.—Bonos, 99'00—Subvencions, 41'75.

Madrit 4, á las 6'15 tarde.—Lo Consell de ministres celebrat baix la presidencia de S. M lo rey, s' ha ocupat del telegrama de la Habana relatiu á la qüestió dels xinos, convenient en que dit assumptu careix d' importància. Ademés se tractá de las eleccions pera la renovació per meytat dels Ajuntaments; del discurs pronunciad per lo senyor Balaguer en Barcelona; del motí de Requena y del despaix ordinari.

Lo relato fet per *El Imparcial* referent á una qüestió que diu hi hagué en lo saló de conferencias entre l' director de *La Mañana* y lo senador senyor Maluquer, careix de exactitud.

Madrit 4, á las 6'20 tarde.—Aquesta nit se reuneixen en la redacció de *La Correspondencia Ilustrada* tots los periodistas de oposició, pera ocuparse dels mitjos de defensa que pugui adoptar la prempsa contra la persecució de que s' objecte.

Madrit 4, á las 6'30 tarde.—*Paris.*—Han sigut somesos al Consell de guerra l's militars que s' negaren á auxiliar á las autoritats civils pera la aplicació dels decrets d' expulsió de las congregacions.

S' anuncia l' aparició de nous periódichs intransigents, afegintse que Blanqui ne dirigirà un, en lo qual defendrà teorías socialistas molt avansadas.

Se dementeix la notícia de la dimissió del príncep de Bismarck.

Ha mort la filla del Rey de Grecia.

EDUARDO LOPEZ.

Clases de càlcul mercantil, temeduría de llibres, reforma de tota classe de lletres, ortografia y correspondencia comercial.

á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Carme, 19, 1.

NO MES CABELL BLANCH.

TINTURA LLADO.

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cutis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratori químich de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boqueria, 26ª primer, Barcelona. Madrit, carrer Major, 41, droguería.

MODAS SISTEMA-TONDO.

Se tallan y embastan vestits ab la exactitud y perfecció que facilita la nova mida de reglas fixas y se confeccionan ab promptitud y economia.—Manela Amat, Sant Ramon, 11, tercer, cantonada al de Barbará.

Madrit 4, á las 6'45 tarde.—Queda resolta la qüestió del vapor «Congo», habentse alsát las multas.

Lo embajador de Fransa ha conferenciat ab lo senyor Cánovas.

S' ha acordat que s'igan castigats los agents que atropellaren en la Habana al secretari de la embajada xina.

Madrit 4, á las 9 nit.—Han quedat sanjadas d' una manera satisfactoria las questions que havia pendents entre Espanya y la república de Sant Domingo.

La sortida dels arxiduchs d' Austria se ha aplassat fins lo dia 11 del corrent.

Avuy ha naufragat en aigües de Laredo la goleta inglesa «Corneycopia» salvantse sa tripulació.

Lo dissapte estarà de regrés en aquesta corr lo Sr. Elduayen.

Paris 3, á las 5'10 tarde.—Lo tribunal de conflictes se reunirà demá. S' ha verificat la aplicació dels decrets en Macon, Lyon, Saint Brieng, Nantes, Lorient, Carcasona y Tolosa. S' ha aplassat pera demá sa aplicació en Paris. Los superiors de las congregacions han dirigit una nota als manyans de Paris, dihent que la autoritat no pot forsarlos á treballar. Circula lo rumor de que M. Dalac, comisari de polissia, ha presentat la dimissió, però me ha sigut impossible confirmarlo.

Lo rumor se creu inverosimil.

BUTLLETI METEOROLÒGICH

DEL DIA D' AHIR.

(Survey especial de LO CATALANISTA.)

Baròmetro reduhit á 0 graus á las 9 matí.	750'858
Termòmetro cent. á las 9 matí.	14'2
Humitat relativa á las 9 matí..	51'5
Tensió del vapor d' aigua á las 9 matí..	6'3
Temperatura màxima á l' hombra	
las 21 horas anteriors..	14'8
Temperatura mínima á l' ombrá durant	
las 24 horas anteriors..	9'6
Termòmetro á l' màxima.	75'5
Sol y Serena. Mínima.	9'1
Vent dominant Mastral, 1. Matí.—Llavant 1. Tarde.	
Estat del Cel, 10 matí. Tarde ab pluja.	

Imprenta La Renaixença; Xuclá, 13, baixos.